

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . I kor. 50 HIL.
Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . 50 .

Felolvas szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Placc-utca 47. és 48. szám.

Thaly Kálmán

1839—1909.

Szomorn hirre ébredtünk ma reggel: *Thaly Kálmán* dr., Debrecen város díszpolgárának, az első választókerület országgyűlési képviselőjének halála hírére. Meghalt *Thaly Kálmán*, a fényes nevű politikus, a nagy magyar történetíró, gyászba borítva a magyar közéletet, amelynek egyik legkiválóbb alakja volt. Szép kort élt és szépen élt: a munkának élt, a legszebb munkának, a magyar nemzeti állam gondolatának élt. És ezt a magasztos gondolatot minden erejével és minden tudásával szolgálta, politikai és írói pályafutása e nagyszerű ideál körül jegecedett.

A legerősebb lelkű, legmélyebben járó szellemű egyéniség ment el körülötte vele. Törhetetlen és lángoló fajszeretete volt vezérlő csillaga; de nem vakon követte, hanem a tudomány világító szövétnéke mellett. Ahol a világosság nem volt elég nagy, ott maga teremtett nagyobb világosságot. A buvár erejével hatolt előre. Egyike volt a legnagyobb történészeknek. De speciális buvárlatának tárgyává tette a kuruckorszakot. Senki mélyebben nem hatolt be a Rákóczi-korszakba. Egyébb tudományos kutatásai is értékesek, de nevét a magyar tudományos irodalomban az a körülbelül ötven kötetre rugó mű tette halhatatlanná, amelyet a Rákóczi-korszakról írt.

Ez a tudományos munkálkodás vezette a politikai pályára, azzal a törekvéssel, hogy ez a munkálkodás gyümölcsöző legyen, indult *Thaly Kálmán* a törvényhozó testület kebelébe. És erre az útjára Debrecen város közönsége segítette *Thaly Kálmánt*. Az első kerület választó polgársága nem is sejtette, milyen fontos eszménynek szegődött a szolgálatába, amikor *Thaly Kálmán* előtt megnyitotta a politikai közélet sörpóit és hatszor nyújtotta át neki a mandátumot, a nélkül, hogy sejtette volna, milyen kulturmissziót teljesít azzal, hogy *Thaly Kálmánt* követte választja. *Thaly Kálmán* küldetése betelt már, a szégyenfolt ki volt már törölve a

magyar Corpus Jurisből, Rákóczy és bujdosó társai a hazai földben pihentek már, amikor *Thaly Kálmán* halát mondta Debrecennek, amért önkéntelenül elősegítette, hogy az ősz tudós nem hiába élt. Ő mondta, amikor huszonöt éves képviselői jubileumát ünnepelve, méltattuk az ő politikai és történetírói érdemeit: „Az érdem nem az enyém első sorban. Az érdem első sorban Debrecen városáé és Debrecen városának első választó kerületi polgáraié, mert ha ők nem adják a debreceni mandátumot kezembe, nem lett volna hatalmam, hogy ezt kieszközöljem. Mindenekért a halát én rakom le Debrecen városának polgárai elé: mert ha engem mandátumukkal meg nem tisztelnek, csupán irodalmi működéssel nem lett volna hatalmam ezt a dicsőséges eredményt elérni.”

A küldetés betelt és *Thaly Kálmán* meg Debrecen között megszakadt a kapocs: a fejedelem krónikása elment a fejedelem után. És ha duzzogtak sokan, hogy *Thaly Kálmán* a debreceni lokális érdeknek nem volt hü szószólója, gondoljanak arra, hogy *Thaly Kálmán* a debreceni mandátumát mekkora nemzeti érdekek kielégítésére használta föl.

Thaly Kálmán halála.

A megdöbbentő gyászbeszéd híre Budapestre, a képviselőház elnökségéhez érkezett legelőször. *Polyák Béla*, *Thaly Kálmán* régi meghitt barátja küldte Záblatról az alábbi gyászos telegrammot:

„*Thaly Kálmán* országgyűlési képviselő, régi jó barátom ma éjjel családi körömben elhunyt.

A képviselőház ormára azonnal kitűzték a gyászlobogót s amikor a fővárosban elterjedt a halálhír, talán nem akadt egy ember sem, aki mély részvétet ne érzett volna a fölött, hogy az ősz kuruc kidőlt az élők sorából.

Thaly Kálmán betegsége.

Budapestről táviratozzák: *Thaly Kálmán* az utóbbi időben sokat betegeskedett, közel egy év óta súlyos betegen feküdt pozsonyi lakásán s amikor jobban lett, Budapestre költözött fel. Most, a közepén, újból rosszra fordult állapota, s akkor vidékre ment üdülni. Pozsonyból néhány nappal ezelőtt uta-

zott el Trencsénmegyében lévő Zablát községbe, ahol egy régi jó barátját, *Polyák Béla* földbirtokost kereste fel. *Thaly*nak az volt a szándéka, hogy ott töltsön néhány hetet. Tegnap este kitűnő hangulatban volt *Thaly*. Vacsora után sokáig e beszélgetett vendéglátó házigazdájával. Jókedvűen tört nyugalomra. A kora reggeli órákban hirtelen rosszul lett s igen rövid szenvedés után 8 óra után meg is halt.

A gyászhir Debreczenben.

A délelőtt folyamán egy rövid kis távirat érkezett Debreczenbe a polgármesterhez, amelyben a képviselőház elnöksége adta tudtul a lesújtó, szomorú tényt, hogy *Thaly Kálmán*, Debreczen város első kerületének országgyűlési képviselője hirtelen meghalt. A városnak minden egyes polgára ott érezte szívében a megilletődést s nem akadt senki, aki ne tudta volna fölismerni azt a súlyos csapást, amit *Thaly Kálmán* halálhíre keltett. A halálesetről részletek nem érkeztek. Az első pillanatban el sem akárták hinni a gyászos hírt, az egymást követő táviratok azonban sajnos, igazolták, hogy *Thaly Kálmán* örökre elköltözött.

Az első sürgönyt, amint jelezték, *Kovács József* polgármester kapta s ennek szövege a következő:

Nagyságos polgármester urnak

Debreczen.

Thaly Kálmán vidéken meghalt, közelebbit még nem tudunk. Képviselőház elnöki hivatala.

A város tanácsülésén vette kézhez *Kovács József* polgármester a táviratot s fel függesztette a tanácsülését. Alig egy fél óra múlva újabb sürgöny érkezett *Bakonyi Samutól*, aki ezeket közli:

Megrendálva értesülök, hogy *Thaly Kálmán* meghalt bővebb részleteket magam se tudok. *Bakonyi Samu* dr.

Egy pár perc múlva a városháza épületén már a fekete gyászlobogó jelezte a halál esetét.

A Csapó-utca függetlenségi körhöz az alábbi távirat érkezett.

Nagytiszteletű

Somogyi Pál urnak

Debrecen.

Lesujtva értesülök e pillanatban *Thaly Kálmán* elhunytáról. Temetése Pozsonyban lesz. Ideje még bizonytalan. *Bakonyi*.

A függetlenségi párt számos tagja éppen érkezőleg volt jelen, amelynek keretében is már a legnagyobb részvétőknek

Rendelésszerűen szabott és dolgozott férfi öltönyök csakis **KENDE IGNÁCZ**
férfi szabó cégnél kaphatók. Olcsó szabott árak. **DEBRECEN,** Placc-u. 55. Hungária.
kávéház épületében.

adtak kifejezést. A ház épületére kitűzték a gyászlobogót.

Thaly Kálmán mint Debrecen képviselője.

Thaly Kálmán Debrecen első kerületét huszonnyolc év óta képviseli, ez idő óta ennek a kerületnek polgársága rendületlenül kitartott a nagyírú tudós mellett. Általános szeretetté, tiszteltté, becsültté az ősz politikust s eme ragaszkodásának a polgárság több alkalommal impozáns formában adott kifejezést. Két évvel ezelőtt megülték képviselőiségének 25 éves jubileumát s arról a díszes ünnepségről más helyen emléke zünk meg. Puritán jellemű kálvinista ember volt s mint a tiszántuli egyházkerület tanácsbírája, sokat munkálkodott az egyház érdekében.

Thaly Kálmán életrajza.

Thaly Kálmán született 1839-ben, Csepren, Komárommegyében. 1850-ben Pozsonyba ment, azután Pápára, hol a gimnáziumot befejezte; végre 1856-ban Budapestre, hol a ref. theologia szakra iratta be magát, de azután az egyetem magyarrá lévén, a jogi és bölcsészeti tantárgyakat hallgatta. Az irodalommal korán kezdett foglalkozni; eleinte szépirodalmi író, majd kiválóan történelmi tanulmányokra adta magát; 1860-tól 1864-ig a Pesti Napló szerkesztőségének tagja volt Falkkal, Csengerivel és Salamonnal együtt. 1864-től 1869-ig az irodalom tanára volt a pesti ref. főgimnáziumban mint Gyulai Pál utódja. 1864-ben jelent meg az első nagyobb történelmi munkája: „Bottyán János” melyet vagy 40 kötet, főleg a Rákóczi-korra vonatkozó nagyobb mű követett. Az akadémia nemsokára levelezőtagjává választotta.

Az alkotmányos miniszterium helyreállítása után hivatalt vállalt s a honvédelmi miniszteriumban osztálytanácsosi állást töltött be. Politikai elvei miatt azonban mint miniszteri tanácsos megvált állásától s ez időtől fogva mint a történelmi társaságnak, melynek alapítói közé tartozott, titkára és a Századok szerkesztője, kiválóan tanulmányainak élt. Egészségi okokból Pozsonyba tette át lakását, ahol most is állandóan lakik s élére állt a pozsonymegyei régészeti egyesületnek és a Toldy-körnek. 1878-ban a főváros IX. kerülete képviselővé választotta függetlenségi párti programmal; 1881-ben ugyane kerületben kisebbségben maradt Kemény Gábor báró miniszter ellenében, de közben a debreczeni I. kerület mandátuma megüresedvén, elnyerte azt s azóta e kerületet képviseli; az 1906-ik választásoknál már nyolcadikban választotta meg e kerület. Az akadémia 1880-ban rendes tagjává választotta; 1898-ban az akadémia történelmi bizottságának elnöke lett. 1869. óta tagja a milánói és torinói tudományos akademiáknak; Viktor Emanuel király tudományos érdemeiért a San Maurizio-rend tisztí lovagkeresztjével tüntette ki. 1880. ősszel, a konstantinápolyi első utazása alkalmával a török szultán a Medsidje-rend csillagos nagy comandeur-jelvényeinek adományozásával tüntette ki. A Magyar történelmi Társulat 1889-ben harmadelnökévé választotta; 1894. óta első alelnöke e társulatnak; 1889-ben az országgyűlési függetlenségi párt első alelnöke lett.

Ugyancsak 1889-ben Konstantinápolyban fölfedezte II. Rákóczi Ferenc hamvait s könyvet adott ki azokról s Rodostórol és egyszersmind a hamvak hazahozatalát sürgette az országgyűlésen s ezt a Ház egyhangulag el is határozta. Kossuth 90. születésnapjára a 25 függetlenségi képviselőből álló üdvözlő küldöttséget ő vezette Torinóba. Az ezredéves kiállítás előkészítésében és rendezésében igen tevékenyen közreműködött s nemcsak a regnikoláris küldöttségnek, hanem a nyolctagú végrehajtóbizottságnak is tagja, valamint a kiállítás történelmi főcsoportjának alelnöke volt. Az ország hét nevezetes pontján létesített millenáris emlékoszlopok felállítását az ő indítványára határozta el egyhangulag a törvényhozás; ez emlékművek helyeit mint miniszterelnöki biztos, személyesen jelölte ki mind a hét helyen, a hatóságokkal a

találkozásokat vezette és a művészeknek az — egyes emlékek műformáihoz az eszméket — adta — a történelmi vonatkozásokat ő szolgáltatta s az emlékiratokat szövegezte. Fáradozásáért legfelsőbb királyi elismeréssel és az ezredévi nagy aranyéremmel tüntette ki. A kolozsvári Ferenc József egyetem 1896-ban történetírói érdemei elismerésül a bölcsészeti tudományok tiszteletbeli doktorává egyhangulag megválasztotta. 1901. február 18-án ő Felsége az 1906-iki párisi világgkiállítás magyar osztálya körül szerzett érdemei elismerésekép, különösen a híres „huszárterem” eszméjének fölvetéséért és létesítéséért, negyven éves történetbúvári jubileuma alkalmából a magyar királyi szent István-rend lovagkeresztjével tüntette ki. 1903-ban Debreczen, 1904-ben Pozsony választotta díszpolgárává. 1899-ben a függetlenségi és 48-as párt részéről, amelynek tiszteletbeli elnöke, a paktum egyik aláírója volt. 1904. március 10-én az ő felszólalása vetett véget az obstrukciónak. Ezen felszólalásának emlékére érmet verettek: „Harcok írójának — béke szerzőjének” körirattal. 1905. márciusában egyike volt ama politikusoknak, kiknek véleményét a helyzetről ő Felsége kikérte.

1906. október végre megérte egyik legszebb álmát, dicsőséges II-ik Rákóczi Ferenc fejedelemünk hamvainak hazaszállítását. Azóta számtalan város választotta meg díszpolgárul s az ovációk özönével halmozták el úgy itthon, mint a külföldön. Ez év elején a valóságos belső titkos tanácsosi címet kapta.

Thaly Kálmán debreceni jubileuma.

Két évvel ezelőtt, 1907. május 27-én nagyszabású és meleg ünnepségek keretében ülte meg Thaly Kálmán debreceni képviselőiségének huszonöt éves jubileumát. A városháza nagytermében, óriási közönség jelenlétében folyt le Debreczen város törvényhatóságának díszközgyűlése, amely Thaly Kálmán ünnepeltetésének első helye volt.

A díszközgyűlést Wessprémy Zoltán főispán nyitotta meg, aki rövid szavakban méltatta a nép jelentőségét. Ezután a közgyűlés száz debreceni polgárnak indítványára, egyhangú lelkesedéssel járult hozzá ahhoz, hogy a város Thaly Kálmán nevére negyven ezer korona alapítványt tesz és a Kaszát utcaát Thaly Kálmán-utcának kereszteli el. A közgyűlés ezt a határozatot Thaly Kálmán jelenlétében kívánta kihirdetni. Amikor Thaly a közgyűlési teremben megjelent, percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadták. Thaly Kálmán az elnöki emelvényen a főispán és Kovács József polgármester közt foglalt helyet, ahol a város nevében bejelentették, hogy a közgyűlés abból az alkalomból, hogy Debreczen város első kerületét egy negyedszáz év óta képviseli s hogy e szép napnak maradandó emléket biztosítson, elhatározta, hogy Thaly Kálmán nevére, a Debreczenben létesítendő protestáns egyetem javára negyven ezer korona ösztöndíj-alapítványt tesz. A határozatot kihirdetését a közgyűlés lelkesen megéljenzette.

Nagy meghatottsággal köszönte meg Thaly Kálmán az ünnepeltetést. Egy tudós — egy közéletben szereplő politikusnak — mondta — szebb jutalma nem lehet, mint a mindenkor törhetetlen hazafiságot bizonyított törvényhatósága részéről iránta megnyilatkozott szeretetnek nyilvánulása. A fejedelemek által adott csillogó kitüntetések elenyésznek a polgárság szeretete által nyújtott bábér megett.

Huszonöt éve mult annak, hogy a közéletben és az irodalom terén már nem egészen ismeretlen személyem. Debreczen város polgársága által akkor abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy az első választó kerület részéről a polgári bizalom legnemesebb jelével: mandátumukkal kívántak megtisztelni és meg is tiszteltek. Igen jól emlékszem még a kollégium udvarán tartott program beszédre.

Tudtam, hogy nyílt szívű, egyenes jellemű becsületes kálvinista nép közé jövök, aki magam is nyílt szívű, őszinte magyar kálvinista családból születtem és neveltetem, abban bíztam, hogy egyformák

lévén, megfogjuk egymást érteni. És ez a huszonöt év azt bizonyítja, hogy nem csalódtam s szerénykedve hiszem, hogy a város polgárai sem csalódtak bennem.

A dicsőséges nagy fejedelem hamvainak hazahozatala, hogy sikerült, nem az én érdemem, csak csekély mérben. Én csak kötelességemet teljesíttem, mint törhetetlen kuruc, aki talán legjobban ismerte az ő nemes jellemét. Csak az az érdemem, hogy a felélesztett tüzet elaludni nem hagytam, harminchárom esztendőn keresztül élesztgettem a hazafias törvényhatóságok támogatásával.

De ez az érdem még akkor sem az enyém első sorban. Az érdem első sorban Debreczen város és Debreczen városának első választó kerületi polgárságáé, mert ha ők nem adják a debreceni mandátumot kezembe, nem lett volna az a hatalmam, hogy ezt kieszközöljem, nem lett volna módom, hogy újra meg újra szóvá tegyem a parlamentben a magam ügyét. A végső pillanatban már békeséget is csináltam, melynek következménye, jutalma volt a fejedelmi kegy, az április 18-iki királyi átirat: feleletül a május 10-iki békeségre, hogy a nagy fejedelem hamvai hazahozassanak.

Előkellett készíteni a 40 éves írói munkássággal, de különösen az 1903-iki nagy Rákóczi ünnepélyekkel a hangulatot, amelyeket megtartottak a egész országban Pozsonytól Brassóig, Máramarostól Zimonyig.

Nem akarok képviselői multamról beszélni. Hogy talán utolsó nem voltam, azt hirdeti a polgárság kitüntető tisztelete. Tehát gyalázatot nem hoztam Debreczen városra, fiatal koromban, fekete hajjal, fekete szakállal vállaltam feladatot s ime most megöszült hajjal, törődött öreg testtel állok Önök előtt. De biztat az a tudat, hogy a polgári kötelességét egy függetlenségi eszme iránt, mint Debreczen iránt iparkodtam tőlem telhetőleg a magyar önálló állameszme szolgálatában hiven teljesíteni.

Városi közgyűlés előtt.

(A kereskedő társulat segélyezése. — Sürgetik a Hortobágy hasznosítását. — Debreczen és a miniszterium. — A piaci és vásárvám jövedelem emelése. — Leszállítják a gázárát. — Elismerés a gázgyárigazgatónak. — A pótdó 20,5 százalék.)

Látogatott ülést tartott ma a jog- és pénzügyi bizottság, mely az őszi közgyűlés tárgyait készíti elő, illetőleg látja el javaslattal. Nagy figyelmet érdemlő felszólalásban sürgette meg Márk Endre a Hortobágy hasznosítását, míg Freund Jenő dr. a város háztartásának szempontjából szintén jelentékeny fontosságú dologra hívta fel a figyelmet, tudniillik a piaci és vásárvám jövedelem emelésére.

A jogügyi bizottság mai ülésén szóba került Debreczen város erősen tapasztalható mellőzése a kormányhatóság részéről, amivel csak nem régebben foglalkozott a Debreceni Független Ujság. A bizottság élesen tárgyalta azt a mellőzést és kemény szavakban ítélte el azokat, akik Debreczen város érdeke ellen dolgoznak.

A város közönsége elismeréssel fogja fogadni a tanácsnak ma bejelentett ama intézkedését, hogy a gázárakat leszállítja. A magánfogyasztóknál egy fillérrel, az ipari vállalatoknál két fillérrel. Ez által azonban a tisztviselők tantieme tetemesen csökkenni fog, holott munkájuk igen megnövekedik. Ezért hozta javaslatba a bizottság, hogy az igazgatónak és helyettesének az elmaradt tantemet drágasági pótlék alakjában megadják. Debreceni Jenő igazgatónak a világtársadalmi vállalat felvirágoztatása körül szerzett érdemeit felesleges felsorolni. Ugy ő, mint kiváló-képzettségű helyettese, Aberle

Rajmund m
emelte azt
elismerésére

Az ülés
vetkezik:

A ker
Nem

az ülést
len voltak
Fejér Ferenc
Dezsdé dr.,
Lajos, Zádor
reczeni Jenő
László, Ol
Jenő dr. A

A ker

a városhoz
múlt évben
gélyt 4000
tanárok fia
koronát ad

Zádor

lett van. E
intézetekne

Mago

az összes s

Redes

tartásár 3 k

mult évben
gélyt, most

és külön
tésekre, öse

Lótko

lem teljesít

A biz

gulag meg

Az

egyesülés h

lyamodik, k

sületbe alaj

zetéssel jár

Márk

ros rendes

korona tag

várostit.

A biz

Varg

ros jövő é

pénztár, a

nyomda k

Rones

ügyelő bizo

költségveté

hány törlés

Márk

adási tétele

a pótdó.

Rones

centtel fog

Ezutá

ségvetés va

A E

A Ho

tett nagyér

Márk

a legközele

dást t ttek

nak ügyéb

hogy a ha

egy igen j

son. Szeret

gyel. De a

venni felsz

kül biztos

Mago

miniszteriu

sürgették n

a miniszter

Márk

itt máskén

minden üg

riumban, n

ellen tenni

legmagasab

viselő, ne

másként n

elintézését

ros közgyü

Gzuko

Rajmund mérnök a legelső vállalatok sorába emelte azt a vállalatot. Méltóak a bizottság elismerésére.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

A kereskedő társulat segélye.

Nem sokkal 3 óra után nyitotta meg az ülést Vargha Elemér dr. tanácsnok. Jelen voltak Márk Endre, Kernhoffer József, Fejér Ferenc, Magoss György dr., Bacsó Derső dr., ifj. Schwartz Vilmos, Roncsik Lajos, Zádor Lajos, Tüdős János dr., Debreczeni Jenő, Dóczy Emil dr., Poroszlay László, Oláh Károly tanácsnok, Freund Jenő dr., Aczél Géza.

A kereskedő társulat azért folyamodott a városhoz, hogy a polgári iskolájának a múlt évben adott 3500 korona rendkívüli segélyt 4000 koronára emelje fel a város. A tanárok fizetésének emelésére pedig 2800 koronát adományozzon.

Zádor Lajos a kérelem teljesítése mellett van. Ez az iskola egyike a legvirágzóbb intézeteknek, megérdemli a támogatást.

Magoss György dr. azt kérde, mennyi az összes segély, melyet a társulat kap.

Roncsik Lajos: A társulat iskolai fenntartásáért kap 8000 korona rendes segélyt, múlt évben kapott 3500 kor. rendkívüli segélyt, most kéri azt 4000 koronára felemelni és külön 2800 kor. segélyt tanári fizetésekre, összesen tehát 14500 koronát.

Lótkovics Márton dr. pártolja a kérelem teljesítését.

A bizottság a kért segélyeket egyhangulag megadta.

Az Országos Magyar Kereskedelmi egyesülés hajdumegyei kerülete az iránt folyamodik, hogy a város lépjen be az egyesületbe alapító tagul, ami ezer korona lefizetéssel jár.

Márk Endre javasolja, lépjen be a város rendes tagnak öt évre. Ez évi negyven korona tagsági díj lefizetésére kötelezi a várost.

A bizottság a javaslatot elfogadta.

Vargha Elemér dr. beterjeszti a város jövő évi költségelirányzatát, a házi pénztár, a világitási vállalat és a könyvnyomda költségvetését.

Roncsik Lajos előadja, hogy a felügyelő bizottság általánosságban elfogadta a költségvetést. Ami a részleteket illeti, néhány törlést követel a bizottság.

Márk Endre kérde, hogy az újabb kiadási tételek és törlések tolytán emelkedik-e a pótdó.

Roncsik Lajos: Körülbelül négy perccel fog nőni a pótdó.

Ezután sorba vette a bizottság a költségvetés valamennyi tételét.

A Hortobágy hasznosítása.

A Hortobágy tételénél Márk Endre tett nagyérdekű felszólalást.

Márk Endre emlékeztetbe idézi, hogy a legközelebbi alakulások alkalmából fogadták ttek, hogy a Hortobágy hasznosításának ügyében elhatározó lépéseket tesznek, hogy a hasznosítás révén a város háztartása egy igen jelentékeny bevételi forráshoz jusson. Szeretné tudni, hogy mi van az ügygel. De akár hogy áll, kéri jegyzőkönyvbe venni felszólalását. A kérdés megoldása nélkül biztos haladás nincs.

Magoss György: Fent van az ügy a miniszteriumban. Ha tudnák, hogy hányszor sürgették már. Ahányszor csak fent járnak a miniszteriumban, mindannyiszor sürgetik.

Márk Endre: Méltóztassék elgondolni, itt másként történt ezelőtt minden. Most minden ügyet megakasztanak a miniszteriumban, megakasztva a város haladását. Ez ellen tenni kell valamit. Itt van a város legmagasabb közege, a főispán, vagy a képviselők, nekik kellene tenni valamit. Ha másként nem lehet az elintézetlen ügyek elintézését megsürgetni, sürgesse meg a város közgyűlése.

A mellőzött Debreczen.

Freund Jenő dr.: Debreczen városának a miniszteriumokba felterjesztett minden ügyet stagnál. A város közigazgatását figyelemmel kísérve, tapasztalja, hogy a város közügyei így elaludva még sohasem voltak. Tudomása van arról, hogy a város két képviselője közbejár a miniszteriumokban, nem ő rajtuk mulik az elintézésük. Vannak tényleg, hogy Debreczen városban funkcionális közegek ellensúlyozzák az elintézését. Nem akar neveket szolgálni, de ez igen szomorú dolog. Kijelenti, ha tovább is tapasztalni fogja, hogy nevezett közegek ellenhatást fejtenek ki a város érdekei ellen, ki fog állani a porondra és szolgálni fog azok neveivel. Attérve a költségvetésre felhívja a figyelmet arra, hogy a piaci és vásárvám jövedelmet nem használja ki a város eléggé. Más városban összehasonlíthatatlanul nagyobb ez a jövedelem. Indítványozza, hívják fel a városi tanácsot, hogy intézkedjék és készítse elő, miképpen 1911. január 1-től fogva a vásárvám és a piaci jövedelem bérbeadás útján jövedelmezzen. Ez legalább 150 ezer koronával emeli a város bevételeit.

Aczél Géza: Először piaci rendtartást és vásári szabályzatot kellene alkotni. Azután következő kérdés, hogy bérbe adják-e vagy sem. Addig egészséges piaci kereskedelmet teremteni nem lehet, míg ezt meg nem csinálják. Javasolja, sürgessék meg a tanácsnál a piaci rendtartás elkészítését, különben elfogadja Freund Jenő indítványát.

A bizottság mindkét indítványt elfogadta. Ezután áttértek a világitási vállalat költségvetésének tárgyalására.

Leszállítják a gáz árát.

Vargha Elemér dr. előterjeszti, hogy egyik múlt évben tartott közgyűlés utasítására a tanács javaslatot tesz a gázárak leszállítására. A magánfogyasztásnál 24 fillérről 23 fillérré, tehát egy fillérral szállítják le, az ipari célokra szolgáló nagyfogyasztásoknál pedig 16 fillérről 14 fillérré, tehát két fillérral szállítják le a gáz árát.

A bizottság az előterjesztést tudomásul veszi.

Aczél Géza: Ha a gáz árát leszállítják, a világitási vállalat tisztviselőinek tantéme tetemesen csökken, holott a tisztviselőkre fokozottan nagyobb munka fog nehezédni. Gondoskodni kell a kárpótlásokról.

Kernhoffer József méltányosnak tartja, hogy a kárpótlásokról gondoskodjanak. Az igazgató és helyettese kivételével már kárpótolták a tisztviselőket drágasági pótlék adásával. Javasolja, hogy az igazgatónak, akinek fíradhatatlan ügybuzgósága közismert és működése igen kiváló eredményeket hozott létre, 1200 korona, helyettesének pedig 800 korona drágasági pótlékot adjanak meg, addig, amíg tantémók ezt az összeget el nem éri.

A bizottság az előterjesztéshez egyhangulag hozzájárul.

Freund Jenő dr. azt a kívánságát fejezi ki, hogy az ivlámpákat a próbavilámpákhoz hasonlóakkal cseréljék ki.

Debreczeni Jenő javasolja, hogy 21 ivlámpát cseréljenek ki. A vasuttol a nagytplomig. A bizottság így határoz.

Ezután elfogadják a költségvetést részleteiben is, valamint a nyomdavállalat költségvetését is.

Roncsik Lajos főszámvevő megállapítja, hogy a költségvetés mai állása szerint a pótdó 205 százalék lesz.

Az ülés öt óra után véget ért.

Színház.

A megnyitó előadás. Holnap este lesz a debreceni színházunkban az idei évad első előadása. A jegyek elővételezéséből következtetve, „táblás ház” előtt fog lefolyni

a „Tanitónő.” Bródy e kitűnő darabjának főbb szerepeit: Hahuel Aranka, Szilágyi Berta, Gyöngyi Jolán, Báthori Mária, Lutosi Béla, Mártonfi Róbert, Arkossy Vilmos, Kardos Géza, Kemény Lajos, Ligeti Vilmos, és Nádor Zsiga játsszák. A darabot Zilahy (Jyula) rendezi.

A kivándorló. Az idei első premier a komoly muzsának van szentelve. Hercegh Ferenc nagy sikert aratott négy felvonásos színműve a „Kivándorló” kerül színre, szombaton, október 2-án. C) bérletben. A darab harmadik felvonása, a magyar színpadon még ez ideig fel nem dolgozott milieút mutat be. E felvonás a fegyházban a fegyverek életét ismerteti a közönséggel. Hatásokban gazdag jelenetek mellett a természetes realizmus bámulatos. A darab elsőrangú kiosztásban kerül színre.

Kossuth a király elé megy

E'őre nyomulnak a bankosok.

A függetlenségi párt értekezlete.

A politikai válság eseményében nevezetes nap volt a mai, melyet a közelgő harcokra való előkészületek domináltak minden vonalon. A bankbizottság mai ülésén az önállóbank hívei megkezdték erélyes elnyomulásukat, az intéző bizottság ülésén pedig már szinte érezhető volt az intenzív hatása a bankosok kemény magatartásának s azon a jövő állásfoglalások prespektívái alakultak ki. A leglényegesebb minden esetre az este megtartott függetlenségi párt értekezlet volt, amelyen Kossuth bejelentette, hogy a napokban már kihallgatásra megy a királyhoz. Két fődolog emelkedett ki beszédéből. Ragaszkodni fog az audiencián a függetlenségi elvekhez, vagy — kedvezőtlen fogadtatások és átalakulások esetén, ugymond — valamennyien az ellenzékbe mennek át. A mai eseményekről az alábbi távirati jelentések érkeztek.

A bankbizottság ülése.

A függetlenségi párt nem várta meg a király elhatározásának publikálását, hanem megunva a végtelen huza-vonát, ma megkezdte döntő elnyomulását. Az akció, amely a Justh-csoporttól indul ki, a bankbizottság összehívásával kezdődött.

Ma délelőtt tíz órára hívta össze Batthyány Tivadar gróf elnök a bizottságot, amelynek az volt a napirendje, hogy a bizottság azt a jelentést, amelyet a Ház elé terjeszt, hitelesítse. Az ülést a képviselőház delegációs termében tartották meg s azon a bizottsági tagokon kívül a képviselők is nagy számban jelentek meg. A megnyitás előtt a folyosón igen élénk vitatkozás folyt s különösen feltűnt Széll Kálmán izgatott viselkedése, aki ugyancsak magyarázta Holló Lajosnak és Batthyány Tivadarnak, hogy a bizottság állásfoglalása helytelen. A függetlenségi politikusok nem is tartották érdemesnek, hogy feleljenek a hatvanheteseknek.

Az ülést Batthyány Tivadar gróf elnök nyitotta meg és előadta, hogy a mai ülés tárgya a már elkészített jelentés hitelesítése.

Holló Lajos előadó előterjesztette a jelentést, amelyet különben már hónapokkal ezelőtt szétosztottak a bizottsági tagok között.

Széll Kálmán szólt a jelentéshez. Kijelentette, hogy miután a kormány még nem fejezte be a tárgyalásokat sem az

Czukorkák, Csokoládé desszertek

legelőször szereshetők be

Első Debreceni Gőzcukorkagyár R. T.

Városi raktárában, Főtér, Tisza palota.

osztrák kormányval, sem az osztrák-magyar bankkal, nem helyesli a jelentés elfogadását. Nem helyes ez szerinte most sem, amint nem tartotta helyesnek a bizottsági tárgyalásokat sem. Az ellen azonban nem tehet, ha a bizottság többsége a saját állás pontját juttatja érvényre. Különben is a bizottság ezzel befejezte működését.

Batthyány Tivadar gróf elnök reflexálva Széll Kálmán szavaira, kijelenti, hogy a bizottság ezzel nem fejezte be működését, hanem annak idején az önálló bank felállítását is ez a bizottság fogja előkészíteni. — Ezután fölvetette a kérdést és a bizottság elhatározta, hogy a jelentést hitelesíti és annak előterjesztésével Holló Lajos előadót bízta meg.

Ezzel véget ért a rövid bizottsági ülés, amelyen a kormánynak egyetlen tagja sem volt jelen.

Az intézőbizottság ülése.

Ezt megállapítva a harcos függetlenségek, Justh Gyula vezetése alatt átvonultak a kereskedelmi miniszteriumba, ahova az intézőbizottságot összehívták. Kossuth Ferencnél már ott volt Apponyi Albert gróf, akivel hosszasan tanácskozott, valamint megjelentek a kevésbé harcos bizottsági tagok is. A minisztérium előtt a képviselők és újságírók nagy csoportja várta feszült érdeklődéssel a fejleményeket.

Még az intézőbizottság megkezdése előtt Kossuth Ferenc előszobájában a képviselők eszmecsereit folytatták a várható eseményekről és a beszélgetések során az a nézet került tulsúlyra, hogy a képviselőház ülését nemcsak három napra, hanem egy hétre napolják el. Az intéző-bizottsági ülésen tehát azt az indítványt fogják tenni, hogy a Ház holnap október 5-ikéig napolja el magát.

Az intéző bizottság ülése fel 12 órakor vette kezdetét és alig husz percig tartott.

Kossuth Ferenc elnök bejelentette, hogy a bizottság ülésének tárgya a képviselőház holnapi ülésén a függetlenségi párt magatartásának az előkészítése. Tájékoztató elmondta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a holnapi ülésen bejelenti a kormány lemondását és kéri fogja, hogy a Ház napolja el magát a válság lefolyásáig. Elmondta még tájékoztató a következőket: Wekerle értesítette arról, hogy legutóbbi audienciáján azt az előterjesztést tette a királynak, hogy őt, Kossuthot hallgassa meg. Kossuth maga részéről kijelenti, hogy a párt programjától nem tér el, a párt — ugymond — meg lehet győződve arról, hogy, ha a király előtt kifejti a függetlenségi párt álláspontját, minden téren és minden tekintetben szorosán ragaszkodni fog a párt programjához és elveihez. Szükségesnek tartja, hogy a párt ne foglaljon el olyan álláspontot, amely befolyásolhatná az audienciáját.

A bizottság tagjai lelkes elj. nzésessel fogadták Kossuth kijelentéseit. Azután Holló Lajos indítványára elhatározták, hogy a Ház holnap október 5-ig elnapolja magát.

Ezzel az ülés véget ért.

A bizottsági tagok a várakozó képviselők és újságírók előtt kijelentették, hogy a bizottsági ülésen történtek után a képviselőház holnapi ülésének és a párt mai értekezletének sima lefolyása biztosítva van.

A bizottsági tagok távozása után Kos-

suth Ferenc és Apponyi Albert hosszasan tárgyalt. Hir szerint Kossuthnak a délutáni értekezleten tartandó beszédéről tanácskoztak.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, október 27. A függetlenségi párt ma délután öt órakor tartotta meg értekezletét Kossuth Ferenc elnöke alatt emlékszik meg a párt tiszteletbeli elnökének Thaly Kálmánnak hirtelen haláláról.

A kormány lemondott — vezette be beszédét Kossuth — úgy magam mint a kabinetnek minden egyes tagja, belátván az áldatlan helyzetet azon örekedtünk, hogy a válság el ne posványosodjék, Wekerle Sándor miniszterelnök — ugymond — a legutóbbi audiencián tudatta velem, hogy a király legközelebb a többség vezérét fogja kihallgatáson fogadni. Így valószínű, hogy én fogok a király elé járulni. Az audiencián a függetlenségi elveket fogom képviselni az ország közgazdasági előnyét tartom szem előtt. Ha állásfoglalásom nem sikerül, úgy valamennyien ellenzékbe megyünk át. Az értekezlet Kossuth Ferenc elnökével ért véget.

Wekerle az igazságügyminiszteriumban.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtti megjelent az igazságügyminiszteriumban és átvette ideiglenesen a miniszterium vezetését.

A 67-esek koncentrációja.

A függetlenségi képviselők körében mostanában sok szó esik a 67-esek koncentrációjáról. Tegnap este két bécsi információ volt forgalomban. Az egyik verzió szerint Wekerle Sándor, Tisza István és Andrássy Gyula kibékülnek és együttesen csinálják a 67-esek koncentrációját. A másik információ szerint a király szombaton kihallgatáson fogadja Khuen-Héderváry Károlyt és őt bízta meg a hatvanhetes kormány megalakításával. A pártkörben ezek a hírek kevés hívőkre találtak, mert biztosra veszik, hogy Kossuth Ferencet és Justh Gyulát hallgatja meg a király.

A harcosok taktikája.

A bankbizottság ülése után Justh Gyula házelnöknel vagy negyven függetlenségi képviselő gyűlt össze, köztük az összes harcos intéző bizottsági tagok is. Mintegy harminc percig tartott a megbeszélés, amelyen megállapították a kövendő taktikát. Ezek szerint a függetlenségi párt egyelőre nem lép fel agresszíve, hanem néhány napot ad a kibontakozásra. Holnap, amikor egyrészt Wekerle Sándor miniszterelnök bejelenti a kormány lemondását és kéri, hogy a Ház a válság elintézéséig napolja el magát, másrészt Holló Lajos előterjeszti a bankbizottság jelentését, azt fogják indítványozni, hogy a képviselőház teljesítse a kormány kérését és napolja el magát, de megállapított határidőre. Miután ugyanis a betervezett bizottsági jelentések a házszabályok értelmében csak három nap múlva tűzhetők napirendre, az indítvány az lesz, hogy a Ház péntekig napolja el üléseit és a pénteki ülés napirendjére tűzzék ki a bankbizottság jelentését. Ez a taktika lehetetlenné tenné a további halogatást és a kormányválságot ez alatt az idő alatt meg kell oldani.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Új tisztviselők.

A vármegyei székház ügye.

Ma délelőtt tartotta meg Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlést. A közgyűlésen szokatlanul nagy számban jelentek meg a bizottsági tagok. A közgyűlési terem képe egészen egy tisztújítás impresszióját gyakorolta a szemlélőre. Amolyan kis tisztújítás is volt a mai közgyűlés, melynek tárgysorozatán több választás szerepelt. Ez volt a mágnes, amely a bizottsági tagokat oly nagyszámban vonzotta a közgyűlésre, hogy szinte moccani sem lehetett a teremben. Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Kilenc órakor nyitotta meg a közgyűlést Wessprémy Zoltán főispán. Megemlékezett a vármegyét Sepsy Dezső ár. ülnök halálával ért vesztéséről. Indítványozta, hogy Sepsy emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék meg s erről az özvegyet értesítsék.

(Elismerés az alispánnak.)

Ezután Pákozdy Sándor főjegyző olvasta fel az alispán időszi jelentését, mely az elmúlt negyedév minden érdemesebb eseményét felöleli. A jelentést tudomásul vették és Popper Mór dr. indítványára a szűk világ beösvénye miatt Kovács Gyula alispánnak gyors intézkedéseire elismerését nyitvánította a közgyűlés.

A vármegye határozatot hozott, mely szerint a cseléddügyi kihágásoknál a bíraskodást a községi előjáróságokra ruházta.

A közgyűlés elfogadta a vármegye 1910. évi költségvetését, a melybe fel van véve az új alügyészi állás 3400 korona javadalmazással.

(Az alügyészi állás.)

Vessprémy István kifogásolja, hogy a költségvetésvetés keretében tettek előterjesztést az alügyészi állásra. Indítványozza, hogy a határozatba vételessék be az is, hogy az állást csak úgy szervezi a vármegye, ha a miniszter a szükséges dotációt megadja.

Az indítványhoz hozzájárultak.

(A választások.)

Ezután a megüresedett állások választás útján való betöltése következett.

Az árvaszéki ülnöki állásra I. helyen dr. Cseke Miklós, II. helyen Ludány Géza, III. helyen Wessprémy Barna jelöltetett.

A szavazás megejtése után Rásó Gyula kihirdette az eredményt. E szerint leadott 175 szavazat. Ebből Ludány Géza 111, Wessprémy Barna 62, Cseke Sándor dr., aki a szavazás idején visszavonta pályázatát kérvényét, 2 szavazatot kapott. Így az új ár. ülnök Ludány Géza lett. A III. aljegyzői állásra egyhangulag Ercsey Gyulát választották meg.

Ezután a Ludány Géza megválasztásával megüresedett szoboszlói szolgabírói állás betöltésére került a sor. A bizottság ezen állásra első helyen Wessprémy Barnát, II. helyen Ethey Lászlót, III. helyen Rózsa Ernőt jelölte.

A szavazás végével konstataulta a küldöttség, hogy a legtöbb szavazatot Wessprémy Barna bősörményi főkapitány kapta, akit is megválasztott szolgabírónak jelentett ki a főispán. Ethey László 71 szavazatot kapott.

(A vármegye székháza.)

Nagy érdeklődés mellett olvasták fel ezután Debreczen város határozatát a vármegyei székház ügyére vonatkozólag Debreczen város a vármegye kérelmére azt a határozatot hozta, hogy a telekkönyvi feljegy-

Valódi angol és hazai gyártmányú gyapjuszövet

különlegességek óriási választókban megérkeztek
WEISZ ADOLF posztó és gyapjuszövet kereskedésében,
DEBRECZEN, Kossuth u. 1. — Szigorú szabott árak.

zés törléséről lemond, ha Hajdúvármegye szerződésben kötelezi magát arra, hogy ha a vármegye megszűnének a telek akkori bírólton megállapítandó becsértékét megfizeti Debreczennek és ezt telekkönyvileg is feljegyzi. Az állandó választmány javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy szerződésileg kötelezi magát a telek értékének megfizetésére, ha a vármegye valamikor megszűnének, de azt nem fogadja el a közgyűlés, hogy ezt telekkönyvileg feljegyezzék. Kéri Debreczen városát, hogy álljon el ezen kívánságától.

A közgyűlés a javaslatot elfogadta. Az utkiépítés költségeire 800 ezer korona költsönfelvétel szavaztak meg.

A közgyűlés elhatározta, hogy a vármegyeházánál egy vízfelvonógépet állít fel, ami 1100 korona költségbe kerül. A költség fedezését a miniszteriumtól kéri.

A közgyűlés a megüresedett megyebizottsági tagsági helyek betöltésére a választást október hó 24-re tűzte ki.

A Debreczen—füzesabonyi vasút részvénytársaságának igazgatósága megkereste a vármegyét, hogy a személyforgalomnak a teherforgalomtól való szétválasztása érdekében írjon fel a vármegye a kereskedelmi miniszterhez. A közgyűlés ilyen értelemben határoz.

A debreczeni bankgyűlés október 31-én lesz.

Az északkeleti függetlenségi pártok szövetsége.

A debreczeni és hajdúmegyei függetlenségi pártok küldöttségei, az önálló bank melletti népgyűlés tárgyában ma délután a debreczeni függetlenségi kör helyiségében rendkívül látogatott és lelkes együttes ülést tartott. Az ülésen mintegy ötvenen vettek részt, köztük Rákosi Viktor képviselő is.

Az ülést Somogyi Pál elnök nyitotta meg és üdvözölte a hajdúmegyei pártok szép számmal megjelent vezető férfait. Nem mint vendégeket, hanem mint fegyvertársakat üdvözli őket. Mert eljött a küzdelem ideje.

Weszprémy István, a hajdúmegyei párt elnöke köszönte meg az üdvözlést. Régi óhajuk, hogy a debreczeni párttal közösen harcoljanak elveikért. Mielőtt azonban a tulajdonképeni tárgyra áttérnénk, őszinte részvétellel emlékezik meg Thaly Kálmának váratlan elhunytáról. A hajdúmegyei párt nevében szívből kívánja, hogy a debreczeni párt a nagy veszteségért akként találjon kárpótlást, hogy az elhunyt nagy helyét méltó utód pótolja.

Somogyi Pál elnök, a meleg szavakra köszönetét fejezte ki. A nagy veszteség sulya alatt megrendülve állunk. Jól esik a testvér-párt őszinte rokonszenve és részvéte. Ezután annak a gondolatnak adott kifejezést, hogy a két párt a jövőben egy mással szorosabb szövetségre lépjen.

Ezután az alakulás következett. Előnké választottak: Somogyi Pál és Weszprémy István. Jegyzőkké Bor János a hajdúmegyei és Juhász Nagy Sándor dr. a debreczeni párt jegyzője.

Juhász Nagy Sándor dr. jegyző örömmel üdvözli a két párt szövetségének felvetett gondolatát. A népgyűlés, melyet rendezünk, nemcsak az önálló bank mellett fog állást foglalni, hanem a gazdasági önállóságot is hangoztatni fogja és radikális, határozott, meg nem alkuvó függetlenségi politikát követel. Ez új függetlenségi politikára a nemzetet szervezni kell. A nemzet-szervezés nagy munkájához hatalmasan hozzájárulunk a debreczeni nagygyűlés megtartásával, hol az egész északkeleti Magyarország szövetségre lép. Ez a népgyűlés az új radikális függetlenségi politika melletti hatalmas demonstráció lesz.

A legkitünőbb Portland és Roman cement kartelen kívüli Mész, Kőszén és Kovács-szén, mindenféle száraz Tüzifa kizárólag nagyban legolcsóbbban beszerezhető

Ezután a gyűlés elhatározta, hogy a népgyűlésre meghívja Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Szabolcs, Bihar, Szatmár, Szilágy, Ugocsa, Bereg, Máramaros és Ung megyék függetlenségi pártjait.

A nagy népgyűlés idejéről október hó 31-ik napját tűzték ki.

Az előkészítés nagy munkájának végzésére előkészítő bizottságot választottak, melynek elnökei Somogyi Pál és Weszprémy Zoltán. Jegyzői Bor János és Juhász Nagy Sándor dr. Tagjai Debreczen részéről Kertész Mihály, Juhász Ignác, Tüdös János dr. és Körösi Kálmán dr., Hajdúmegye részéről Berencsi János dr., Friedrich Lajos, Boldizsár Zsigmond és Loóg Béla dr.

Ezután a gyűlés kimondotta, hogy egy sajtóügyi bizottságot alakít. E bizottság tagjaiul felkértek a helyi és megyei politikai lapok szerkesztőit. E bizottságot véglegesen a többi albizottsággal együtt az előkészítő bizottság fogja megalakítani.

Somogyi Pál elnök az ülést lelkes szavakkal zárta be és a megjelenteket felkérte a népgyűlés sikere mellett buzgókodásra.

Negyven éves osztálytalálkozó.

Akik 1869-ben érettségiztek.

Mint lapunkban már előzőleg is jeleztük, folyó hó 25-én negyven éves találkozóra jöttek össze azok a volt osztálytársak kik debreceni főiskolánkban 1869-ben tették le érettségi vizsgálatukat. A 88 volt tanuló társból 43-an már elhaltak s még élő 45-ből 26-an jelentek meg az emlékezetes jelentelekben gazdag, édesbús emlékeivel mélységesen megható összejövetelen és pedig közülök nyolcan egy-két családtagjakkal is.

Szombaton este már csaknem mindannyian együtt voltak s a Royal szállodában vacsoráztak együtt; vasárnap reggel pedig a találkozóztak mindannyian fölmentek az oratoriumba, hol az osztálytársak egyike Csiky Lajos mondott szívből fakadt, megható imádságot. Istentiszteletük után a főiskolai díszteremben jöttek össze, hol Imre József dr. kolozsvári egyetemi tanárt kérésre föl az értekezlet vezetésére, ő azt igen szép beszéddel megnyitotta; majd Tóth Lajos tiszadobi lelkész üdvözölte meleg szavakkal a társaság vendégeül meghívott Karay Sándor főgimnáziumi igazgatót, ki a hozzá intézett beszédre szívélyes, lelkes beszédben válaszolt.

Ezek után Csiky Lajos terjesztette elő élő és meghalt tanuló társak létszámáról, a hét év előtti találkozásuk alkalmával létesített alapítvány pénzügyi állásáról való s egyéb jelentéseit. Eddig 2526 kor. 35 fillér gyűlt be alapítványukra, melynek kamataiból majdan a főiskolai nagy tanárok életbiztosítóját óhajtják megírni. Bizottságot neveztek ki, amely fog majd intézkedni az alapítvány életbeléptetésének módosításáról; elhatározták, hogy, mint hét évvel ezelőtt is tették, füzetet adnak ki az összejövetelők dolgainak is megörökítésére; leányképzették magokat, majd együtt ebédeltek s miután gyűlésükön azt a határozatot hozták, hogy 10 év múlva újra találkoznak, a boldog viszontlátás reményében, megújult szeretettel búcsút vettek egymástól.

Megjelentek e találkozózn Debrecenből: Márk Endre, Csiky Lajos, Péntes Sándor, Szabó Imre, Gombos Endre, Nagy Gyula; más vidékről: dr. Imre József kolozsvári egyetemi tanár, Tóth Lajos tiszadobi, Bupja Mihály hegyközüljaki, Tóth Sándor kun-csorbai, Szabó Menyhért kaplonyi lelkészek, továbbá Garán Dániel, Geiger Dezső föld-birtokosok, Bajza Lajos máv. felügyelő, Kobács Lajos kir. közjegyző, Tóth Károly árment. társulati igazgató, dr. Somosi Ignác orvos, Szép Sámuel, Csomay Imre ügyvéd, Pólya Mihály tanár, Kovács Gábor, Nagy János takarékpénztári tisztviselő,

Szathmáry László, Szőke Sándor tanítók, Tripsó Mihály ny. orgonista kántor s Fodor Mihály uradalmi ispán. Akik nem jöhettek el több levélben s táviratban üdvözölték mindannyian a régi barátság a tiszta szeretet hangján Debrecenbe eljöhett volt tanuló társaikat.

Az O. R. L. E. napja.

A holnapi kongresszus.

A holnapi napon közel ezer református lelkész érkezik Debreczen városába s két napon át tartó kongresszuson szóvá tesszik, megvitatják a magyar református papság legbensőbb ügyeit. A város polgársága biztonnyal meleg szeretettel fogja fogadni Kálvin tanainak hirdetőit, akik bizonyosan a legkellemesebb érzésekkel szívükben jönnek el közzénk.

Az O. R. L. E. választmánya, amely a kongresszus előkészítésének szinte emberföltötti munkáját végzi, még mostan sem pihen. A legaprólékosabb intézkedésekre kiterjed a figyelmük s mindent megtesznek, hogy az érkező lelkészek elszállásolása körül semmi akadály ne legyen. Ebben a munkában segítő társa Debreczen nemesszívű polgársága is. A kongresszusra érkező lelkészek tulajdonképen a város vendégei, illő tehát, hogy a polgárság úgy is fogadja őket, amint az a legmagyarabb város népéhez illő.

A polgárságnak egy igen tekintélyes száma, már eddig is, félrevetvén saját kényelmét, megnyitotta otthonának ajtaját, hogy szállást, kényelmet biztosítsanak a vendég-lelkészeknek. A választmány természetesen még mindig hálásan fogadná azokat a jelentkezőket, akik lakást ajánlanak föl a kongresszus tagjainak. Szeptember 28-ára, a kongresszus napján, öltönn Debreczen város is ünnepi díszet. Lobogózzák, díszítsék föl a házakat, hogy méltó fényvel fogadják a lelkészeket.

HIREK

— **Justh Gyula a hajdúmegyei függetlenségi párthoz.** Megirtuk volt, hogy a hajdúmegyei függetlenségi és 48-as párt választmánya Just Gyulát meleghangú levélben üdvözölte legutóbb tartott ülése alkalmából. Az üdvözlésre Just Gyula a következő levélben válaszolt:

Tornya, 1909. szept. 23.

Igen tisztelt elnök ur!

Hálás szívvel köszönöm a hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt nagy választmányának szívélyes meleg üdvözlését.

Jól eső örömmel tölti el keblemet az önök hagyományos ügybuzgalma.

Törhetetlen kitartás, megyőződsüinknek elszánt hirdetése, izzó lelkesezés, önzetlenség és szilárd elhatározás a kivitelben — feltétlenül győzelemre fog vezetni

kiváló tisztelettel
Justh Gyula.

— **Az O. R. L. E. és a városi muzeum.** A városi muzeum az országos lelkész kongresszus alkalmából 29-én és 30-án szerdán és csütörtökön a vidéki érdeklődők számára nyitva van, kik a hivatalos órák alatt (d. e. 9-12-ig; d. u. 3-5-ig) díjtalanul megtekinthetik.

— **Ifjúsági választás.** A debreceni felső kereskedelmi iskola ifjúsági sakköre tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését. Margócsy Emil vezető tanár elnöklése alatt, A tisztikar a következőképp alakult meg:

Pollák Zsigmond

— kereskedelmi ügynök által —
Placz-utca 79. — Telefon 111

elnök Markovits Ignác, titkár Sztanó Lajos, pénztáros Kulcsár Dezső, ellenőr Hetey József, jegyzők: Braun Imre, Weinreb Dezső, háznagy Gabányi Miklós.

— **Borvásár Sopronban.** A sopronvármegyei gazdasági egyesület október 2. és 3-án borvásárt és gyümölcskiállítást rendez Sopronban.

— **Varsányi Imre temetése.** Mint jelentették, Varsányi Imre a fiatalabb tanítói gárda egyik legkiválóbb tagja, debreczeni tanítóskodásának hetedik évében elhunyt. Halála ifju özvegyet, árvát és számtalan jó barátot merített mondhatatlan gyászba. Temetése tegnapelőtt ment végbe nagy részvét mellett. Ravatala fölött Jánosi Zoltán lelkészünk mondott páratlan költői szépségű imát. Az ima jellemzésül, melyhez hasonlót aligha mondottak még tanító felett, csak annyit említünk, hogy egyes szakaszainál nők és férfiak egyaránt zokogtak, pár ízben maga a szónok is elérzékenyedett e páratlan részvét sulya alatt. A sir behantolásáig velősárga ostrom alatt volt lángoló szavú lelkészünk, hogy engedje át imáját a tanítósnak, hadd tegyék közkinccsé, örök emlékvé. Hatalmas tömeg kísérte a gyászkocsit a Kossuth-utcai temetőbe, melynek soraiban ott láttuk Jánosi Zoltánon kívül még K. Tóth Kálmán és Uray Sándor lelkészeket, a főgimnázium tanárkar több tagját, városi és egyházi tanácsosokat, pályatársait teljes számmal s mostani és volt tanítványainak nagy seregét. A sirnál elhangzott gyászadalok után, melyeket Ökrös István tanító vezetett, Kerékgyártó József testületi elnök vett rövid bucsút az elhunyt nemes kartársától, kinek emléke fenmarad a debreceni tanítósnak kebelében.

— **A Debreceni Falpar Rt. vasárnap** tartotta meg második rendes közgyűlését a részvényesek élénk részvétele mellett. Az Igazgatóság évi jelentésének beható tárgyalása s az elmúlt kedvezőtlen üzleti évről vonatkozólag az Igazgatóság részéről adott felvilágosítások után a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette s az Igazgatóság iránt bizalmát fejezte ki.

— **Beiratkozás a munkás-gimnáziumban.** A következő sorokat kaptuk: Az igazgatóság nevében értesitem a munkás-gimnáziumi hallgatóságot, hogy a beiratkozás már kezdetét vette s tart e hó 30-ig mindennap este 6—7-ig. Október 1-én lesz az első előadása a II. tanfolyamnak a magyar irodalomból. Megtartja Kardos Albert főreáliskolai tanár. Szombaton az I. és II. évfolyamnak együttes előadása lesz a magyar nyelvtanból s ugyanakkor lejegyezzük az órarendet is. A bizottság két tanfolyamot tart fenn. Előadás mindennap lesz és pedig minden tanfolyamnak külön-külön, hetenkint két vetítés s három elméleti: a magyar nyelvből, mennyiségben és mértanból, szabadvézi rajzból és könyvteltanból. A tanfolyam tanári kara az utasítás szerint elsősorban a középiskolai tanárokból alakult meg. Az egészségügy és az ipartörténetet szakemberekre: Brunner Lajos drra és Rácz Lajos drra bízta. Szükség szerint egy ismétlő óra lesz hetenkint. Midőn közoktatásunkban eme házagpótló intézményünkre felhívom a fiatal iparos ifjúság figyelmét, kérem, hogy minél nagyobb számmal jelentkezzenek hirdetések előadásainkra. Beiratkozás a *bábaképzésben* történik. Az igazgatóság megbízásából: dr. Zalai János, főreálisk. tanár, biz. jegyző.

— **Vasutas árvák napja.** A vasutas árvák napja ügyében szervező bizottság a szervezés nagy munkálatait befejezte. Munkálkodásáról a védnöknőnek és diszelnőknak, valamint a bizottsági védnökségre felkért előkelőségeknek — hölgyeknek és uraknak — szóval az e munkában résztvevők összességének számot adni óhajtván, e célból folyó hó 28-án, kedden délután 4 óra-

kor. a városháza nagytermében tartandó díszgyűlésre ez uton is tisztelettel hívja meg az árvák ügyében működő öszes felkért tagokat és érdeklődőket a „Vasutas árvá-ügyi bizottság”

— **Korunk neml élete,** dr. Bloch híres műve megjelent, ára 14 korona Antalffy Józsefnél. Prospektus ingyen.

— **Portásfiu felvétetik Letzter József lényképésznél.**

— **A református lelkész-kongresszusra** érkezőknek szíves figyelmébe ajánljuk Frank Testvérek kalap-, fehérnemű- és uridivat különlegességek üzletét Piac-utca 50., Szent-Anna-utca sarok. Kálvin kalapok egyedüli raktára.

— **Téli új menitrend** 40 filléért kapható Aczél antikváriumában.

— **Az Országos Rel. Lelkészegyesület kongressusa** alkalmából a Hegedűs és Sándor cég Kossuth utca 11. szám alatt nagy szabású üzlethelyiségeiben saját kiadványaiból irodalmi és kép kiállítás rendez, amelynek megtekintését a kongressus t. tagjai figyelmébe ajánljuk.

— **Minden gondos anya,** ki gyermekét jó téli ruhával akarja ellátni saját érdekében cselekszik, ha Neumann M. os. és királyi udvari szállító, férfi, fiu és gyermekruha üzletében Piac 51. a főpostával szemben szerzi be. A nagyérdemű közönség kéri a fenti czeget minden vétel kötelezettség nélkül szíveskedjen megtekinteni.

— **Letzter József lényképészeti, festési és lényképnyújtási műtermében** egy tanuló állás megüresedett, melyre felhívjuk a gondos szülők figyelmét. Jelentkezhetni a műteremben.

— **Novotny J. cégről** beszél most mindenki, kinél árfelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jégsczetrények, pénzsczetrények, gramofonok, gramofonlemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek, mindenféle fegyverek, mindenféle hangszerek. Helyi képviselő Schwartz Dániel, a városházával szemben. Kérjen árjegyzéket. Diszkrétio biztosítva.

— **Kalap újdonságok** 3 koronától feljebb a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.

— **Férfi Box Czipők** 9 koronáért a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.

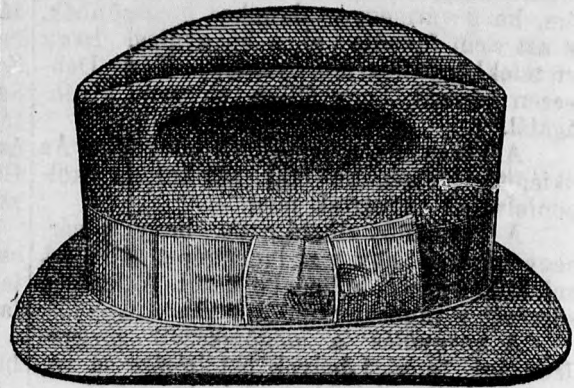
— **Kugler Gerbeaud cukorkák** főraktára Kontsek Gézánál.

— **Revue Parisienne** a legújabb, legszebb divatlap felnőt és gyermekek részére mintegy 1000 színes divatképpel. Ity szép és tartalmas divatlap ezideig még nem létezett. Ára 2 korona 50. Kapható Aczél Henrik antikváriumában, ahol divatlapokra és folyóiratokra előfizetések házhöz való szállítással elfogadtatnak.

— **Tanuló fizetéssel felvétetik. Cim** a kiadóhivatalban.

Ha férfi vagy
végy
férfi ruhát
GERŐ-nél
Placz-utca 41. sz.

KALAP

különlegességek
4 koronától 10 kor.-ig
Lengyelnél
Placz-utca 43.

NAGY LAJOS

Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából
Csapó u. 13.

Házát venni akarók!

Házát venni akarók!

Házát venni akarók!

A Fötér szájában!

21 ezer forintért
most megkaphat-
nak egy olyan

nagy sarok, urli házat, melynek
évi jövedelme 1900 forint! Tehát
9 %-ot jövedelmez.

Ez a ház pedig a Simonffy utca 19 számú ház, mely két utcának a sarka és 17 ablaka van az utcára, a lakásokban cserépkályhák, minden lakásban sőt az előszobákban és konyhákban is gázvilágítás! A megvételhez 10 ezer frt. készpénz elegendő! A tulajdonos a középső udvari lakásban lakik, ott értekezhetni lehet vele bármikor!

Az épület magában foglal négy rendbeli felső lakosztályt, kilencz utcái, négy udvari és három előszobával, a keresztépület nyitott verendával, minden lakosztályhoz spájz és padfelfűtés, van továbbá négy pincze lakosztály, melyből három mint nyílt üzlethelyiség a Kápolnási utcára nyílik és az udvarban teljesen új és jó vizü szívó-nyomó szivattyus kut!

A tulajdonosnak — becsületszavamra mondom — több mint 22 ezer frtjában van e ház, de mert több háza is van, azért akarja e házat eladni!

Uj! Uj! Uj! üveg és porce- Glöck József cég alatt Debreczen, Placz-u 6-
lán üzlet nyílt a nagytemplommal szemben.
Szigoruan szabott árak

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

Vakság!

Figyelmeztetés az, ha szemüveghez kell folyamodni.

A természet az embernek szemet kölcsönzött, hogy azzal világosan és erősen láthasson, de nem volt szándéka, hogy ahhoz szemüveget használjanak. Akinek azonban ilyen mesterkélt segítő szer szükséges, 97-ben 100 eset közül saját maga az oka, mert nem helyesen kezelte. A látó idegeknek és látó izomnak szüksége van bizonyos erősítésre és ez egy tudós által feltalált metódus szerint könnyen elérhető. A szabályok oly egyszerűek, hogy azokat még a gyermek is követheti. Sem kenőcs, sem orvosság, nem ártalmas és am'lett sok orvos által melegen ajánlva.

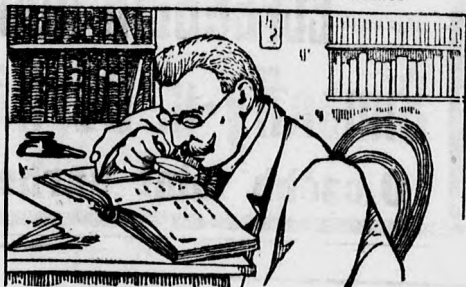
El a szemüveggel!

Az eljárás a szem dörzs módjából áll. A következő levél csak példa a számtalan beérkezett elismerésből, mely naponta érkezik.

Tisztelt Uram!

Huszonhárom évig viseltem szemüveget, és szemem ennek dacára rosszasabult. Mindég erősebb szemüveget kellett vennem. Sokat szenvedtem erős fejfájásban és idegességben, de semmiféle orvosság nem segített rajtam. Már kezelésnek harmadnapján szemem sokkal jobban érezte magát. Már gyengébb pápaszemet használhattam, amelyet néhány év előtt félretettem. Miután néhány héig követtem dörzs módját, szemüvegemet teljesen nélkülözhettem és azt csak akkor használok, ha egész apró betűt kénytelen vagyok olvasni. Sőt akkor sem szükséges és meg vagyok győződve, hogy egy hó leforgása alatt ezt sem fogom használni. Ezenkívül fejfájásom és idegességem lecsillapodott. Orvosom metódusától egészen el van ragadtatva és elismeri, hogy fájdalomaim szemem rossz állapota miatt keletkeztek. Boldog vagyok, hogy metódusát igénybe vettem; ez már sok kellemes órát szerzett, mert nemcsak a fejfájás stb. volt az oka, hanem állandóan attól rettegetem, hogy megvakulok.

Hálás tisztelője
Sattler József

Nemsokára megvakul.

Mindenki, aki szemüveget vagy pápaszemet hord, vagy akinek szemei nem egészen kifogástalanok, kötelessége volna ezen érdekes könyvet megvizsgálni, amelyet a társaság most kiadott és amely ingyen küldetik szét. Valósággal napfényt jelent azoknak, kik azelőtt a szem valódi dörzs-eljárását nem ismerték. Ez nem gyógyfuserel. A gyógymód észszerű tanokra van építve és megfelel a legújabb kutatásoknak. A feltaláló valóban a szemüvegek ellességének tekinthető. Azt mondja, hogy a szemüveg nem más, mint a szem munkája. Ez éppen úgy nem szükséges, mint a hogy nem szükséges a rest, gyenge vagy fáradt embernek mindjárt a mankó. Állítja továbbá, hogy majdnem mindenki, aki szemüveget hord, azt nélkülözheti és ennek okát az éppen megnevezett könyvben magyarázza.

Értékes könyv ingyen.

Ezen tanulságos könyv, amely igen népszerűen van megírva, ingyen és bérmentve küldetik mindenkinek, aki azt levelezőlapon kéri. Levelezés intézendő:

H. Allwermann, Aht. 433. Budapest,
főpostafiók, pos'afiók.

Az őszi idényre megérkeztek a legújabb angolszövet ujdonságok,

a melyet

legolcsóbb árban és legelegánsabban készít Moskovits József

férfi szabó, Piacz-utca 46.

Iskola hegedük

vonóval 4 frt.-tól kezdve kaphatók

Schmidt S.

hangszer raktárában

Piacz-utca 73.

Uraik figyeljenek!

A legszebb és legdivatosabb

őszi és téli öltönyöket

a legelőnyösebb feltételek mellett készíti

Tóth József

férfi szabó. Vár-utca 2. szám.

Ha a megrendelő fáradni nem akar, kérem értesíteni és mintával elmegyek.

Rétszermosott kovácsszén

legolcsóbb beszerzési helye

Hay Károly és fia

raktára.

Megrendelési iroda:

Széchenyi-utca 12. sz., a kir. tábla átellenében.

Raktár: a nagyvasút állomáson.
Telefon 276.

Padló lakk!

minden színben, dobozonként

60 kr.

a Festék gyári raktárban

Hatvan-u. 8. sz. Telefon 205. sz.

Vászon, fehérnemű,
asztalnemű, ágynemű,
zsebkendő harisnya.

Mennyasszonyi Melegnyűk

Donogán és Somossy cégénél

Debrecen, Kistemplombazár.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző Egyletének szabója.

Megérkeztek a legdivatosabb férfi szövet ujdonságok őszi és téli idényre,

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző Egyletének mintagyűjteménye.

Szabó László férfi szabó — — —
Széchenyi-utca 1. sz.

Telefon 632. Alapított 1893 évben. Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházának Debreczen, Piacz-utca, a főpostával szemben.

1909. Őszi és téli árjegyzék kivonata: 1909.

Felöltők	Gallérok	Costümök	Aljak
Színes angol hosszú 5.—	Női gallér hosszú 7.50	Angol kelme . . . 9.—	Angol alj . . . 4.—
Színes angol rövid 4.50	Női gallér rövid 6.—	Síma posztó hosszú kabát 20.—	Síma miederes . 6.—
Síma posztó hosszú 12.—	Gyermek gallér csukly. 2.50	Angol hosszú hetéttel 18.—	Divat kelme . . 8.—
Síma posztó rövid 7.50	Gyermek gallér papíra 4.—	Síma finom kiállítás 32.—	Fekete miederes . 7.—

Remek választék blousokban.

Szilid olcsó árak.

Külön mérték osztály.

Előkény pontos kiszolgálás.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vasúti betétkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékyegyet csatolni.

Betöltendő.

Nevelőül egy I-ső és IV. gimnasistá magántanuló mellé vidékre megfelelő fiatal ember felvétetik. Bővebbet Müller Adolfnál Margitfürdő telep.

Bankhivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, a délutáni órákra (5-8-ig) bármely irodai munkára ajánlkozik, Czím a kiadóban.

Munkásleányok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Vasasztorgályos, géplakatos és vasöntő tanoncok felvétetnek Preizler Mór vasöntőde és gépgyárában, Posta kert 31. a Falk kefégyár mellett.

Tanuló jó házból fizetéssel felvétetik Deutsch-nál, Hatvan utca.

Adás-vétel.

Több vasredőnyös kirakat ajtóval kapu alatti üzletnek megfelelő eladó Vági Török-Bálint utca 24

Új rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű Cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2

Friss érkezésű csemege szőlő legolcsóbb napi árban kapható. Darvas Miksa szőlő kivitel Telefon 294.

Saját termései Boockay-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 8.

Vendéglősök és szikvizgyárosok figyelmébe állandó szénsav raktár. Darvas Miksa. Telefon 294.

Legfinomabb faj almák házhoz szállítva kapható Ligeti Ödön Széchenyi u. 42 szám alatt.

Iókarban lévő függő lámpákat ekresek megvétele. Czím a kiadóban.

Pörkölt kávé különlegességek. Bárkinek, bármely időszakban legkisebb mennyiségű kávéját is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Telek-utca sarok.

Eladó a csizmadiák termelő szövetkezte Margit fürdő telepén az egész műhely és iroda berendezés kitűnő Meidinger vaskályhák 8 db. álló íróasztal 12 vagon kitűnő 5 éves vágású száraz szerszám gyertyánfa hasábolt, kaptatók, műszerek stb. d. e. 8-12 d. u. 3-6-ig.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Tetőcserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121. sz

Eladó idej saját termései must 100 hecto Rizing és Ezerjő, Molár Lukácsnál Debreczenben. Értekezhetni Kossuth utcai üzletében.

Különféle.

Egy fehér fuxterieur kutyája, levágott farkkal, 3 hónapos kani, körülbelül 3 héttel ezelőtt elveszett. A kutyája neve „Fidi”. A szives megtaláló illő jutalomban részesül, ha átadja Homokkert utca 75. sz. alatt.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Két nyes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mincsoaládi ügyekben Krámer József.

Lakás.

Uri háznál garson szobát keres teljes ellátással cím Lugossy Béla színész M. Sziget.

Utcaal butorozott külön bejárattal szoba Széchenyi-u. 44 szám kiadó.

Női ruhaszövetek

Az őszi és téli idényre. valamint flanelek, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fűzők. Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések Menyasszonyi selymek, koszorúk és látyolok

— legolcsóbb szabott árban —
SZABÓ LAJOS FIAI

divat-vaszon- és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842-ik évben.

Figyelem!

Saját érdeke mindenkinek, a ki jó, tartós

saját készítésű czipőt akar viselni forduljon bizalommal

Klein Ferenczné

czipő raktárához

ELFENBEIN ADOLF

Simonffy-u. Bérház.

Olcsóbb mint bárhol.

Iskola öltönyök
valamint férfi öltönyök a legolcsóbban
Grünfeld Adolf és Társánál

DEBRECZEN, kistemplom mellett, sarok bolt
kaphatók.

Kovács Gyula és Társa legnagyobbított női divattermelben
DEBRECZEN, Placz-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

⊕⊕ Az őszi és téli idény divat újdonságai meglepő nagy választékban raktárra érkeztek. ⊕⊕
➡ **Őszi felöltők** angol és sima szövetekből. ➡
Őszi angol divat kosztümök.

Kiváló szép választék

Seel Pläsch és Szörme kabátokban, Szörme boák és karmanlyukban, téli posztó felöltők, színházi és esti köpenyekben, Leány és gyermek kabátok, ugyszintén gyermek ruhákban.

Különlegességek: selyem, csipke, tüll és angol blousokban, Pongyolák, reform-ruhák aljak és juponokban.

➡ **Legolcsóbb szabott árak mellett.** ➡